

Aprentatge efectiu mitjançant l'autonomia

LA NOSTRA EXPERIÈNCIA

Cada dia començava la meua pràctica docent de la mateixa manera proporcionant als meus alumnes activitats similars fins que, de sobte, un dia vaig començar a preguntar-me si aquesta pràctica educativa era efectiva i, per a la meua sorpresa, em vaig trobar a mi mateixa apenadint-me d'algunes de les activitats que continuava fent més per tradició que perquè cregués veritablement en elles. Arribats a aquest punt, és el moment de pensar més enllà i buscar alguna cosa diferent a fer. Ací va nàixer el nostre primer projecte Erasmus +.

Aquest any, hem tingut la gran oportunitat de poder aprendre de mestres de Finlàndia, Islàndia i Dinamarca; Tots ells països que mostren millors resultats educatius que el nostre i un major nivell d'inclusió social. De fet, tots tenien alguna cosa en comú: proporcionen als estudiants autonomia, llibertat i confiança. Significa això que nosaltres no oferim als nostres estudiants confiança o autonomia per fomentar una educació de qualitat? Per descomptat, la resposta a aquesta pregunta és negativa ja que tots busquem inculcar aquests valors en el nostre alumnat. Es tracta simplement que, potser, estem duent a terme aquesta transmissió de valors des d'un prisma equivocat.

Una cosa que sembla clara és que no podem obtenir resultats diferents fent les mateixes coses. Per tant, haurem de canviar els nostres mètodes d'ensenyament tradicionals.

Un dels principis fonamentals de l'autonomia és inevitablement la confiança, un principi seguit necessàriament per la responsabilitat. No podem oferir als estudiants la llibertat que necessiten per convertir-se en estudiants autònoms i eficaços si no confiem en ells i això és una cosa en el que tots estarem d'acord.

PROMOVENT L'AUTONOMIA: PERSPECTIVA D'UNA HUMIL MESTRA

L'autonomia es descriu com la condició d'una persona determinada de no dependre de ningú. No és precisament aquesta la major satisfacció que un/a mestre/a pot aconseguir: que els/les seus alumnes es tornen completament independents? Personalment, jo crec que sí.

La lectura és la clau que obri les portes per a poder viure noves experiències vitals.

El primer pas per a fer que els nostres estudiants siguin autònoms és assignar-los **responsabilitats** des del principi, com passar llista, obrir/tancar la porta o el repartiment del material.

Després, els estudiants han d'aprendre a treballar sense supervisió. En fer-ho, han de poder avaluar en quina mesura s'han assolit els objectius establerts mostrant-los el que és correcte i el que no. Les **rúbriques** poden ser molt útils en aquesta etapa.

La lectura és essencial per a mostrar les tècniques efectives per a resoldre problemes en un grapat de contextos.

Un altre pas que va cridar la nostra atenció va ser la importància donada a la **lectura** com a eina no només per aprendre vocabulari o millorar el seu nivell lingüístic sinó també per aprendre sobre la vida i l'autonomia.

També seria molt interessant proporcionar-los espais en què puguin **treballar sense supervisió**. Aquesta també és una tècnica molt motivadora. En moltes de les escoles que vam visitar, els/les estudiants treballaven de manera autònoma com a recompensa. Per tant, el professor podia enfocar els seus esforços en aquells/es alumnes que necessitaven reforç, mentre que els altres s'ampliaven i aprofundien els continguts.

També és molt important ensenyar-los **habilitats bàsiques per a la vida adulta**, com cuinar o cosir. D'aquesta manera, estem creant adults independents.

És important ensenyar-los habilitats i tècniques necessàries per a la seua vida adulta.

Altre element bàsic d'aquests sistemes educatius és ensenyar als estudiants a treballar en **projectes reals**, com planificar un viatge a Austràlia per a una família de 4 persones i tractar d'incloure tantes excursions com siga possible perquè entenguin la despesa i l'esforç que implica un viatge d'aquesta magnitud. En els casos d'estudiants majors -a partir de 16 anys-, promouen el **pensament crític** en l'exposar-los a temes controvertits com les lleis d'armes o aliments poc saludables.

Els últims dos punts que volem esmentar són la independència que se'ls brinda en la seua vida acadèmica, així com la llibertat que se'ls dóna per actuar segons se senten en cada moment.

El primer es refereix a aquells estudiants que podrien traslladar-se d'una part de l'escola a una altra, de vegades a edificis que estaven lluny, a peu o amb bicicleta. També se'ls ofereix triar el que volen fer al pati (jugar a fora, llegir, jugar a escacs, quedar-se a classe ...).

L'altre està directament relacionat amb el respecte i les emocions. En qualsevol classe, els estudiants podien actuar com es sentissen en qualsevol moment llevat que interrompessen el curs normal de la classe.

CONCLUSIONS

Com a resultat d'aquesta experiència tan gratificant, estem tractant d'adaptar el nostre modest sistema educatiu als aprenentatges. En fer-ho, hem compartit tot el que han après amb els nostres estudiants. **Hem desenvolupat un pla** per al següent curs acadèmic per tal de promoure l'aprenentatge individual aprofitant al màxim els nostres espais, promovent la lectura tant com siga possible i fomentant la comunicació i la cooperació internacional perquè els nostres estudiants siguin conscients d'altres realitats i contextos.

NO ÉS OR TOT EL QUE LLUEIX

Un dels millors aspectes de tenir l'oportunitat de parlar amb altres mestres és comprendre que hi ha alguns problemes internacionals, com la preocupació per atendre adequadament la diversitat o millorar la nostra pràctica docent. Preocupacions que fan que cada mestre europeu i internacional estiga més a prop i aquesta és la raó per la qual vam decidir compartir aquest article.

És cert que, moltes vegades, quan observem altres sistemes educatius que ens fascinen, tornem amb la intenció de canviar-ho tot i començar una revolució educativa. No obstant això, quan hages tingut aquesta gran oportunitat, és el moment de reflexionar sobre la teua pràctica docent i veure fins a quin punt estàs duent a terme activitats similars. Arribats a aquest punt, hauries de prendre un minut per estar orgullós del teu equip, de la teua escola i dels teus alumnes perquè és probable que tingues més sort del que pensaves.

Només recorda que, si tens la possibilitat d'aprendre sobre altres sistemes educatius i d'altres mestres, no la deixes escapar perquè canviarà la forma en què veus la teua realitat.

Projecte: 2018-1-ES01-KA101-049186
Noemí Sarabia Martínez
CEIP Doctor Calatayud
Asp (Espanya)

